

A kananita asszony: a hívó

Időpont: 1935. március 17, Böjt 2. vasárnapja

Alapige: Mt 15,21–28

És elmenvén onnét Jézus, Tirus és Sidon vidékeire tére. És ímé egy kananeus asszony jövé ki abból a tartományból, kiált vala néki: Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam! az én leányom az ördögtől gonoszul gyötörtetik. Ő pedig egy szót sem felele néki. És az ő tanítványai hozzá menvén, kéri vala őt, mondván: Bocsásd el őt, mert utánunk kiált. Ő pedig felelvén, monda: Nem küldetem, csak az Izráel házának elveszett juhaihoz. Az asszony pedig odaérvén, leborula előtte, mondván: Uram, légy segítségül nékem! Ő pedig felelvén, monda: Nem jó a fiak kenyerét elvenni, és az ebeknek vetni. Az pedig monda: Úgy van, Uram; de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, amik az ő uroknak asztaláról aláhullanak. Ekkor felelvén Jézus, monda néki: Óh asszony, nagy a te hited! Legyen néked a te akaratom szerint. És meggyógyula az ő leánya attól a pillanattól fogva.

Ahhoz, hogy a váltság a mienk legyen, két dolog szükséges: látnunk kell a Megváltót, és látnunk kell magunkat, mint megváltásra szorultakat. Csak akkor kapaszkodunk bele hitünk két karjával a fentről kinyúló, megváltást kínáló szent kézbe, s így lesz a váltság a mienk.

A felolvasott szentige erről a hitről beszél. Nem elméleti oktatást ad róla, mert a hit nem elmélet, nem Istenről való spekuláció, hanem egészen gyakorlati dolog. Egy példában mutatja meg, példában, és nem példázatban. A kananita asszony története nem példázat. Nem úgy született meg Jézus képzetében, hanem az egész történet valóság.

Egy asszony hitét állítja elénk az ige. Egy asszony hitét, akit Jézus megdicsért. „Ó, asszony, nagy a te hited!...” Ha e dicséret jelentőségét fel akarjuk fogni, nem szabad bizonyos tényezőket figyelmen kívül hagyni.

Először is nem szabad elfelejtenünk, hogy Jézus nemigen szokta dicsérgetni az emberek hitét. Az a Jézus, aki csodálatos türelemmel tudta fedezgetni a bűnöst, aki hajszálfinoman meg tudta húzni a határvonalat a szájalomra méltó bűnös és az utálatra méltó bűn között, kevésszer talál alkalmat arra, hogy megdicsérje valakinek a hitét. Azért ez a dicséret annál súlyosabb jelentőségű.

A második, amit szintén nem szabad elfelejteni, az, hogy az Úr Jézus például a tanítványok hitét kevesli. Megdorgálja őket, hogy kicsinyhitűek. Pedig Krisztusba vetett hitük arra képesítette őket, hogy elhagyják otthonukat, kenyérkeresetüket, és menjenek a bizonytalanságba Jézus után. A hitük arra képesítette őket, hogy missziói útjukban még az ördögök is engedelmeskedjenek nekik. Boldogan számolnak be erről Jézusnak. Jézus mégis kicsinek találja hitüket. Ha ezt meggondoljuk, akkor különös súlyt kap Jézus dicséretében a kananita asszony hitének ez a jelzője: „Nagy a te hited!”

A harmadik, amit a helyes megértéshez számon kell tartani, az, hogy amikor Jézus a hitről beszél, azt mondja, hogy a hitből egy mustármagnyi is csodákat tud már teremteni. Akadályokat tud félretolni, hegyeket képes megmozdítani, mert akiben csak egy mustármagnyi hit van is, annak Isten hatalma áll rendelkezésére.

Mikor az ember ezt a három dolgot végiggondolja, akkor döbben rá, hogy mit jelenthet az, hogy Jézus ennek a pogány asszonynak a hitét megdicséri. Miért olyan nagy ez asszony hite a Jézus szemében?

Nagy az asszony hite, mert dacolni tud minden csalódással.

Ott virraszt, ki tudja mióta már, leánya betegágya mellett. Egyszer csak hallja, hogy van egy rabbi a környéken, akiről azt mondják, hogy csodálatos nagy orvos. Minden betegséget meg tud gyógyítani. Nem csupán misztikus felhő veszi körül orvosi alakját. Emberek jönnek, akik tényekre mutatnak rá. Látták, hogy ördögösöket és bélpoklosokat meggyógyított, halottat feltámasztott. Orvosi tudománya kudarcot soha nem vallott. Nincs emberi nyomorúság, amin ő ne tudna segíteni. És akkor, talán egy álmatlan éjszakán kirajzolódik előtte Krisztus, a nagy orvos képe. Hallott arról is, hogy az a rabbi nemcsak nagy tudományú ember, hanem csodálatosan meleg szíve is van. Hallja, hogy meg tudja száni a beteget, a síró asszonyt, milyen megérintő a bűnös iránt, és kialakul szívében a jószívű ember képe. Lehet-e csodálni, hogy mikor hallja, hogy Jézus ott jár a közelben, egyszerre felébred benne a vágy a nagy orvos és a jó ember után? Ki tudja, hogyan intézte el otthon, hogy el tudott menni leánya betegágya mellől, talán csak rácsukja az ajtót, s megy megkeresni álmai eszményét, egyetlen reménységét: Jézust, a nagy orvost és jó embert. Messziről meglátja őt. Nincs türelme megvárni, míg utoléri. Szalad utána, de már messziről kiáltja: „*Uram, Dávidnak fia, könyörülj rajtam!...*”

Ekkor zuhan életére az első nagy csalódás. A nagy orvos egy szót sem felel. Pedig tudja, hogy hallotta kiáltását, hisz mindenki, a tanítványok serege is megfordul rá. Jézus felé sem néz, ajka meg sem mozdul, megy tovább. Hát ez a nagy orvos? Hát nem az volna természetes, hogy annál, aki orvosi hivatásra rendezi be életét, mikor nyomorúságot lát, szólaljon meg azonnal a lelkiismeret, és hagyjon ott mindent, örömet, szórakozást, reménységet, beteljesedést ígérő alkalmat, és menjen a beteghez, ki reménységét vetette beléje? Micsoda orvos az, aki süket a nyomorúsággal szemben, aki nem ér rá megállani a könyörgésre, és arra sem méltatja a betegéért könyörgő édesanyát, hogy egy szót szóljon neki? Hát ez a nagy orvos? Még a tanítványok is furcsának találják Jézus viselkedését. Az asszony azonban dacol első csalódásával. Megy tovább Jézus felé, s tovább kiált utána.

Ekkor zuhan életére a második nagy csalódás. Csalódik a jószívű emberben, akit elképzelt magának. Mi sem volna természetesebb, mint az, hogy akinek keblében nem kő, hanem hússzív van, a hozzá legközelebb állóknak közbenjárására meghallgassa a könyörgőt, és teljesítse kérését. De mint valami jégveremből, úgy jön a válasz: „*Nem küldettem, csak az Izrael házának elveszett juhaihoz!*” Hát ez a jószívű ember, aki szeretetben akarja összeforrasztani az egész világot, aki arról beszél, hogy Isten Fia, és mi mind egy atyának vagyunk a gyermekei! Hogyan tehet így különbséget ember és ember közt! Mindenható hatalmával, gyógyító tudományával csak az Izrael kerítésén belül levőket akarja megváltani? Akik a kerítésen kívül vannak, azok pusztuljanak, süllyedjenek el a nyomorúság árvizében egyszerűen azért, mert az nem az ő nyája?

A kanaanita asszony kibírja ezt a második borzasztó csalódást is. Dacol vele. Jézus megy tanítványaival. Egyre jobban távolodnak. Utánuk fut ez a szegény asszony, aki mögött, ki tudja, milyen hosszú út van már! Testi és lelki nyomorúságtól kimerült, agyonkínzott, gyenge nő. Ez az agyongyötört, holtfáradt asszony siet, rohan Jézus után minden csalódáson keresztül. Mintha csak azt mondaná: Nem bánom, Jézus, hallgathatsz, vagy mondhatsz akármit, tehetsz akármit, én mégis hiszek benned! Hiszem, hogy te szeretsz engemet is, és meg fogod gyógyítani az én leányomat.

Ó, milyen csodálatos ennek az asszonynak csalódásokkal dacoló hite! Úgy érzi, mintha egyre messzebb tünnék előle a porfelhőben Jézus alakja és vele egyetlen reménysége, leánya meggyógyulásának egyetlen lehetősége. Fáradt lábát mégis tovább vonszolja, könnyes

szemével keresi Jézust a porfelhőben, és míg szalad feléje, minden csalódással dacoló hittel mondja: Én hiszek benned, Jézus, én hiszem, hogy te szeretsz engem, és könnyörülni fogsz rajtam!

Ezekben az időkben nagyon sokan vannak, akiknek az élete hasonlít a kananita asszony életéhez. Sokunknak van része hasonló csalódásban. Sokszor alakul másképp a helyzet, mint reméljük. Sokszor más az isteni bánásmód, mint várjuk. Sokszor érezzük úgy, mintha süket lenne felettünk az ég, és nem hatná meg semmi alázatos könyörgés. Sokszor hull vissza minden imádságunk, amellyel ostromoljuk az eget.

Mondd, testvérem, van-e neked minden csalódással dacoló hited, mint volt ennek a kananita asszonynak? Amikor úgy érzed, mindennek vége van, amikor Krisztus, akihez mentél, egyre messzebb tűnik előled, és úgy érzed, egészen magadra maradsz, tudsz-e akkor sötét, magányos úton, porba tűnő Krisztus után csalódásokkal dacoló hittel kiáltani: Én mégis hiszek benned, Jézus, és hiszem, hogy te szeretsz engem!?

* * *

Nagy a kananita asszony hite azért is, mert dacolni tud minden önérzeti felháborodással.

Ami eddig történt, az csak a gondviselő Istenben való hitét mutatja meg. A gondviselő Istenben is sokszor nehéz bízni. Különösen akkor, mikor eltűnik előlünk, és nem hajlandó gondviselését elképzelésünk szerint megmutatni. Sokkal nehezebb azonban a kegyelmes Istenben hinni. Mert, hogy a gondviselő Istenben higgyek, ahhoz csak a földi életem nyomorúságát kell látnom. De hogy a kegyelmes Istenben higgyek, ahhoz meg kell látnom elveszett voltomat, a bűneimet. A gondviselő Isten ellen legfeljebb az értelmünknek vannak kételyei, a kegyelmes Isten ellen azonban egész önérzetünk felháborodva tiltakozik. Kegyelem tudniillik csak ott lehet, ahol előbb ítélet volt. A kegyelmes Isten tehát az ítélő Isten háta mögött áll. Csak rajta keresztül látható.

Ennek az asszonynak a hite kibírja ezt a próbát. Dacol minden önérzeti felháborodással, és hisz Krisztus kegyelmében. Azt mondja neki Jézus: „*Nem küldtettem, csak Izrael házának elveszett juhaihoz!*” Mintha csak azt mondaná: Mit akarsz itt, te jött-ment? Izrael házáé ez a föld, mi vagyunk itt itthon, te csak nyomorult, pogány jövevény vagy itt. Neked nincs itt polgárjogod, sem kérni, sem követelni valód! – A kananita asszony nem vág vissza sértett faji önérzettel: Te beszélsz így? Hiszen ti jöttetek ide elfoglalni ezt a földet! Ti vagytok a jövevények. Mi voltunk itt az őslakók. Hogyan mered mondani, hogy nincs jogunk semmihez? – Elnyom minden felháborodást, s megy tovább Jézus után, és könnyörög néki.

Utoléri. Letérdel előtte az országút porába. Ekkor jön Jézus ajkáról a másik kemény mondat: „*Nem jó a fiak kenyerét elvenni, és az ebeknek vetni.*” Megint ez a borzasztó szakadék, amit megvon a zsidók és a pogányok között! Azok a fiak, akik a kegyelem asztaláról esznek, akiknek joguk van kenyeret kérni, te csak eb vagy, akinek rúgás jár, és ajtó mögött a helye. Semmi keresnivalód nincs nálam.

Gondold el, mit jelentett ez a két, önérzetet sértő kijelentés az asszony számára! Lehet, – csak az Úr tudná megmondani –, hogy voltak dolgok ennek az asszonynak az életében is, melyek miatt mélyen megalázkodott volna. De most, életének ebben a szakában, olyan lelkiállapotban volt, amikor minden mást inkább megérdemelt volna, csak ezt a megaláztatást nem. Hiszen teljesen felolvad édesanyai tisztségében. Minden gondolata a leányáé. Minden

könyörgése, megalázkodása nagy szeretetről beszél. Egy vérző szívű, beteg leányáért aggódó édesanya szívét tapodja meg ez a szó: Te eb, mit akarsz itt, semmi jogod sincs, hogy elém állj! Sok ember lett volna, aki ezek után feláll, megkeményíti arcvonásait, letörli könnyeit, és szó nélkül ott hagyja az Urat, gondolván: Nincs nekünk egymással több dolgunk, mert aki így tud beszélni egy édesanyával, avval nincs beszélőnivalóm. Pusztuljon inkább a leányom, de én neked, Jézus, nem fogok többet könyörögni. Ez az asszony azonban nem emelkedik fel térdeiről, nem háborodik fel, hanem ágaskodó önérzetét legyűrve, elmondja ezt a csodálatos megalázkodó mondatát: „*Úgy van, Uram, de hiszen az ebek is esznek a morzsalékokból, amik az ő uruknak asztaláról aláhullanak!*” Nem kérek én a kegyelem asztaláról, egyék meg azt a fiak maguk! Nekem csak egy morzsa kell a kegyelem asztala alól, nekem az is elég. Ha százszor megrúgsz is érte, kérem kegyelmed morzsáját!

Krisztus itt egészen más, mint máskor. Nincs az arcán semmi szelídség, ajkán egy meleg mondat, minden szava csíp, vág, ostoroz. De az asszony mégis vallja: Én mégis hiszem, hogy te nem az vagy, akinek mutatod magad, akinek most a szemeim látnak, hanem te kegyelmes Úr vagy, Úr Jézus Krisztus!

Sokszor vezet keresztül ilyen időn bennünket is az Isten. Mintha csak elnémult volna ajkának kegyelmes szava! Mintha csak bűnünkről tudna beszélni! Minden szava ostorcsípés, mérges kígyó marása. Ó, mondd, mikor így összetör és megtapod, tudod-e te is azt mondani: Én mégis hiszem és tudom, hogy te irgalmas és kegyelmes vagy, és kegyelmedből egy morzsa nekem egészen elég!?

* * *

Nagy a kananita asszony hite, mert dacolni tud minden lehetetlenséggel.

A történet végét nem írja meg az evangélista, csak azt, hogy meggyógyult az asszony leánya, és hogy Jézusnak ez a szava idézte elő a gyógyulást: „*Óh, asszony, nagy a te hited! Legyen neked a te akaratom szerint.*” De hogy adott-e Jézus az asszonynak valami más biztosítékot is arra, hogy meggyógyul a leánya, vagy csak hazament, és úgy találta meggyógyulva a leányát, a történetből nem állapítható meg. Valószínűleg nem is történt ott több, mint amit az evangélista leír. Jézus azt mondja: „*Legyen neked a te akaratom szerint!*” És erre az asszony szó nélkül sarkon fordul, és megy haza. Megy úgy, hogy nem kapott Jézustól semmit, se orvosságot, se gyógykezelési utasítást, csak egy mondatot. Elmegy vele haza, és tudja, hogy a lányát egészségesen fogja találni. Ha valaki azelőtt azt mondotta volna neki, hogy messziről egy mondattal meg lehet a beteget gyógyítani, nem hitte volna el. De ha most azt mondta volna neki valaki: Kérj hát legalább valami orvosságot! – azt felelte volna: Nem kell. Nekem ez az egy mondat is elég. Megy boldogan haza. Fáradt lábai most szinte repülnek, csillog a szeme a reménységtől. Beront otthon az ajtón. Tudja, hogy egészséges leányt fog ott a keblére ölelhetni, és csókjaival elhalmozni. Nem is szégyenült meg.

Nagy ennek az asszonynak a hite. Háta mögött van Krisztus. Elment már. Nem lát belőle semmit. Előtte bezárt hajléka, hol nem tudja, mi történik. Semmi sincs, ami hitét megerősítené. Nem jönnek eléje a szolgák jelenteni, hogy jobban van, meggyógyult a leánya. És ő mégis ezen a nagy úton, melyen nem látja sem Krisztust, sem a leányát, megy dacoló boldog nagy hittel: Meggyógyult a leányom!

Sokszor járunk mi is ilyen *közbeeső*, nehéz, nagy úton. Eltűnt előlünk Krisztus, csak egy biztató mondatot hagyott itt, de még nincs itt semmi sem, ami e mondatot igazolja. Semmi

biztató pozitívum, csak pusztaság, homoksivatag. Vajon el tudjuk-e akkor mondani: Hiszek, Uram, és tudom, hogy minden lehetséges a hívőnek!?

* * *

Egy megdicsért hitű asszony állt előttünk. A megdicsért hit örömet jelent Jézusnak. A tanítványok hite, melyet meg kellett szidni Jézusnak, fájdalmat okozott néki. Nem gondoljátok, hogy a fájdalmak útján járó Úr Jézus Krisztus mennyire vágyódik az után, hogy legyenek emberek, akiknek azt mondhassa: „*Nagy a te hited!*” Talán azért nem felel, azért utasít vissza, azért engedi, hogy csalódjál benne, azért szid és tör össze, azért nem ad semmi pozitívumot, melyre jó reménységgel építhetnél, mert azt szeretné látni, hogy milyen nagy hittel tudsz mindezzel dacolni, és mert úgy vágyódik utána, hogy a kananita asszony szomorú útján, Tírus és Sidon határán vezető életed felett neked is elmondhassa: „*Nagy a te hited.*”

Ámen.